

2011. évi ... törvény

a jöerkölcsbe ütköző egyes juttatások hatékonyabb visszaköveteléséhez szükséges egyes törvénymódosításokról**1. §**

A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény a következő 202/A. §-sal egészül ki:

„202/A. § (1) Az állami, önkormányzati vagy közalapítványi forrásból alapított, fenntartott vagy működési támogatásban részesített szervezetnél, illetve a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tv.) szerinti, köztulajdonban álló gazdasági társaságnál a törvényben vagy – a 189. § hatálya alá nem tartozó személyek esetében – a kollektív szerződésben meghatározottnál magasabb, a jogviszony megszűnésével összefüggésben kifizetett juttatást jöerkölcsbe ütközőnek kell tekinteni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott rendelkezéseket a közszolgálati jogviszonyra, az állami vezetői szolgálati viszonyra, a kormánytisztviselői jogviszonyra, a közalkalmazotti jogviszonyra, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyára, valamint a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak szolgálati jogviszonyára is megfelelően alkalmazni kell.

(3) A munkavállaló bizonyíthatja, hogy a juttatás az eset összes körülménye alapján nem ütközik a jöerkölcsbe.

(4) A jöerkölcsbe ütköző juttatások kifizetése semmis, annak visszafizetésére a polgári jognak a jogalap nélküli gazdagodásra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(5) Az (1)-(4) bekezdés rendelkezéseit – az elévülési időn belül – a jöerkölcsbe ütköző egyes juttatások hatékonyabb visszaköveteléséhez szükséges egyes törvénymódosításokról szóló 2011. évi ... törvény hatálybalépése előtt kifizetett juttatásokra is alkalmazni kell.

(6) A munkáltató vagy jogutódja az (5) bekezdés hatálya alá eső juttatások vonatkozásában a jöerkölcsbe ütköző egyes juttatások hatékonyabb visszaköveteléséhez szükséges egyes törvénymódosításokról szóló 2011. évi ... törvény hatálybalépését követő

a) harminc napon belül írásban felhívja a munkavállalót a jöerkölcsbe ütköző juttatás visszafizetésére,

b) hatvan napon belül honlapján közzéteszi – az érintett munkavállaló megjelölésével, a jöerkölcsbe ütközést megalapozó, az (1) bekezdés szerinti vélelmet alátámasztó körülményekkel együtt – azokat a jöerkölcsbe ütköző juttatásokat, amelyek visszafizetésére addig nem került sor.”

2. §

Az országgyűlési képviselők javadalmazásáról szóló 1990. évi LVI. törvény 1. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 202/A. §-át az országgyűlési képviselőre is megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy e rendelkezés alkalmazása szempontjából munkáltatónak az Országgyűlés Hivatalát kell tekinteni.”

3. §

A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 19. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 202/A. §-át a polgármesterekre és a helyi önkormányzati képviselőkre is megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy e rendelkezés alkalmazása szempontjából munkáltatónak a képviselő-testület hivatalát kell tekinteni.”

4. §

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény a következő 161/A. §-sal egészül ki:

„161/A. § A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 202/A. §-át a hivatásos állomány tagjának szolgálati viszonyára is megfelelően alkalmazni kell.”

5. §

A Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény a következő 182/B. §-sal egészül ki:

„182/B. § A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 202/A. §-át az állomány szolgálati viszonyára is megfelelően alkalmazni kell.”

6. §

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XXIII. fejezete a 359/A. §-t követően a következő alcímmel és 359/B. §-sal egészül ki:

„Jóerkölcsbe ütköző juttatások visszakövetelésére irányuló eljárás

359/B. § A Munka Törvénykönyve 202/A. §-ának érvényesítése érdekében indított perben e fejezet rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) a keresetet az ügyész is megindíthatja, azzal, hogy a megítélt jogalap nélküli gazdagodás a volt munkáltatót, illetve jogutódját illeti,
- b) a bíróságnak az első tárgyalást úgy kell kitűznie, hogy az a keresetlevélnek a bírósághoz való érkezését követő legkésőbb hatvan napon belül megtartható legyen,
- c) bizonyítási indítványt legkésőbb az első tárgyalási napon lehet előterjeszteni,
- d) a folytatólagos tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy az az elhalasztott tárgyalás napját követően legkésőbb harminc napon belül megtartható legyen,
- e) a bíróság legkésőbb a második tárgyalási napon köteles határozatot hozni,
- f) a fellebbezésre a 392-394. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.”

7. §

(1) Ez a törvény a kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba.

(2) A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 71. § (2) bekezdés a) pontjában a „204-205. §-át,” szövegrész helyébe a „202/A. §-át, 204-205. §-át” szöveg lép.

(3) Hatályát veszti az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény II. Fejezete.

INDOKOLÁS

a jóerkölcsbe ütköző egyes juttatások hatékonyabb visszaköveteléséhez szükséges egyes törvénymódosításokról szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az Alkotmánybíróság 2011. május 6-án nyilvánosságra hozott döntésével megsemmisítette a foglalkoztatási jogviszony megszűnésével összefüggésben a közszférában kifizetett juttatások 98%-os visszamenőleges hatályú adóztatását. A határozat szerint a bevállással lezárt évek után visszaható hatállyal egyáltalán nem vehető ki adó. Ennek megfelelően az Országgyűlésnek nincs alkotmányos lehetősége arra, hogy adóztatási eszközökkel 2009. december 31. előtt megszerzett jövedelmekkel szemben fellépjen. Az adóéven belül, a bevállással le nem zárt időszak tekintetében - a döntés szerint - akkor alkotmányos a visszamenőleges alkalmazás előírása, ha visszaélésszerűen megszerzett jövedelmekről van szó, és a jogalkotó lehetőséget biztosít az adózónak arra, hogy bizonyítsa: jogszerűen, visszaélésektől mentesen szerezte meg a jövedelmét.

A mostani döntés világossá tette: a Lehet Más a Politika már tavaly nyáron is helyes álláspontot képviselt, amikor a munkajogi problémát munkajogi eszközökkel akarta kezelni. Az adóztatás nem megfelelő eszköz mindehhez, hiszen a jogszerűtlen juttatásokat teljes egészében vissza kell követelni, a jogszerű kifizetéseket pedig érintetlenül kell hagyni. Ha az adóztatás eszközeivel akarnánk továbbra is megoldani a problémát, az oda vezetne, hogy a 2009. december 31. előtt megszerzett „pofátlan” végkielégítéseket nem lehetne érinteni, ugyanakkor a 2010-ben elbocsátott tanárok, vasutasok, rendőrök vagy egyszerű köztisztviselők is adófizetésre kényszerülnének.

A jelen törvényjavaslat arra irányul, hogy a munkajogi elévülési határidőn, vagyis három éven belül a jóerkölcsbe ütköző, és ezért semmis juttatásokat egyszerűen vissza lehessen teljes összegükben követelni. Ez felel meg a társadalom igazságérzetének, és ez felel meg a jogállamiság és az alkotmányosság követelményeinek is.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1-5. §-hoz

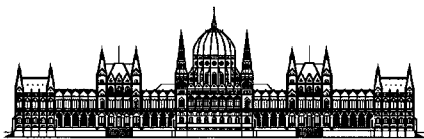
A jogrendszer egészében érvényesülő elv, hogy a jóerkölcsbe ütköző jognyilatkozatok, szerződések, juttatások semmisnek minősülnek. Annak érdekében, hogy a közszféra esetében ennek bizonyítása egyszerűbb legyen, a törvényjavaslat rögzíti, hogy a törvényben meghatározott mértéket meghaladó, a jogviszonyok megszüntetésével összefüggő juttatások esetében a jóerkölcsbe ütközést vélelmezni kell, amellyel szemben – az alkotmányossági követelményeknek megfelelően – a munkavállaló kimentő bizonyítással élhet. A törvény érvényesülését az is biztosítja, hogy ha a munkavállaló a munkáltató felhívására nem fizeti vissza a törvényben meghatározott mértéket meghaladó juttatását, ez a tény a volt munkáltató honlapján nyilvánosságra kerül.

A 6. §-hoz

Annak érdekében, hogy a jóerkölcsbe ütköző juttatások visszakövetelésére irányuló eljárások ne húzódnának el, a javaslat a polgári perrendtartásban egyébként ismert és bevett eljárásgyorsító intézkedéseket tartalmaz. Ezek együttesen azt eredményezik, hogy belátható időn, néhány napon belül jogerősen lezárhatóak ezek a jogviták. Annak érdekében, hogy a munkáltató ne játszhasson össze a munkavállalóval a jogsértően megszerzett juttatások megtartása érdekében, a törvény az ügyészt is feljogosítja a per megindítására.

A 7. §-hoz

A hatálybalépés mellett a törvényjavaslat arról is rendelkezik, hogy a köztisztviselők – és ezáltal a kormánytisztviselők, valamint az állami vezetők – esetében is alkalmazni kell a javasolt konstrukciót. A munkajogi megoldás alkalmazása feleslegessé teszi a 98%-os különadóról szóló, az alkotmányosság tesztjén immáron többszörösen elbukott törvényi rendelkezéseket, így a javaslat azokat deregulálja.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Dr. Kövér László
az Országgyűlés Elnöke részére
Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 87. § (2) bekezdése alapján mellékelten benyújtom a **jóerkölcsbe ütköző egyes juttatások hatékonyabb visszaköveteléséhez szükséges egyes törvénymódosításokról** szóló törvényjavaslatot.

Budapest, 2011. május 9.

dr. Schiffer András
LMP